

Mai més!

Butlletí d'informació i comunicació de l'**Amical de Mauthausen**
i altres camps de concentració nazis

Sumari

- 1 Astúries homenatja els seus conciutadans víctimes dels camps nazis.
- 1 Mai més.
- 2 Gijón.
- 2 Recordem...
- 2 El Sr. Heribert Barrera donat de baixa del Comitè d'Honor
- 2 Exposició «Mauthausen, l'univers de l'horror».
- 3 Nunca más debe repetirse.
- 3 Poesia a les víctimes del nazisme.
- 3 La ciutat de Manresa ret un homenatge pòstum a Jacint Carrió.
- 3 Propera assemblea a Tivissa.
- 4 Butlletí.
- 4 Lectures recomanades.

© Amical de Mauthausen i altres camps de concentració nazis.

Aragó, 312, àtic 3 - 08009 Barcelona
Tel. 93 488 10 68 - Fax 93 487 20 26

REDACCIÓ: Rosa Toran

EDITA: J.J. Gràfics
Tel. 93 555 43 18 - 08328 Alella

Dipòsit legal: B-14.607-2001

S'autoritza la reproducció de fragments citant la procedència.

ASTÚRIES HOMENATJA ELS SEUS CONCIUTADANS VÍCTIMES DELS CAMPS NAZIS

El dia 24 de febrer passat, a les dotze del migdia, s'inaugurava el nostre monòlit a la deportació. Feia fred, pluvia, les gotes d'aigua es barrejaven amb les meves llàgrimes d'emoció. El sol va sortir unes hores, per seguir plovent després.

El centenar d'asturians que van ser víctimes de l'extermini nazi tenen, des d'aquest dia, el seu lloc a "La Providencia", anomenat "La Senda del Cervigón", de Gijón. Un monòlit amb el mar Cantàbric com a horitzó de llibertat que vol ser una crida a la memòria perquè mai més tornin a repetir-se aquells camps que, en paraules de l'alcaldessa Paz Fernández Felgueroso, representen "tota la maldat, l'abjecció moral i la degradació humana". MAI MÉS és precisament el títol que dona nom al monòlit. Aquest, de nit, estarà il·luminat a fi que serveixi de guia a la humanitat per continuar un camí que ens condueixi a la Pau i a la Llibertat.

Davant del monòlit alguns supervivents, com el nostre Galo Ramos i el nostre president Joan Escuer, van recordar els milers de companys exterminats. Un Galo molt emocionat va agrair el suport institucional i ciutadà que ha tingut aquesta iniciativa que vàrem impulsar nosaltres, els socis i sòcies de l'Amical de Mauthausen d'Astúries, amb molt d'esforç per la meva banda, i que va fer seva l'Ajuntament de Laviana per estendre l'adhesió dels asturians.

Dono les gràcies al nostre president per la seva presència i per les seves paraules cap a mi, i als companys i a la companya de Barcelona que vingueren fins a la meua terra per acompanyar-me i donar-me suport. Una abraçada a tots de la vostra companya des d'Astúries, amb la il·lusió de la tasca acompanyada. Espero veure-us de nou per aquí.

Angelita Andrada Salgado (Oviedo)

MAI MÉS

El dissabte 24 de febrer del 2001 es va inaugurar a Gijón un monòlit en homenatge als asturians morts en els camps de concentració nazis. El Govern del Principat d'Astúries, la Junta General del Principado i 45 ajuntaments feren acte de presència a la Senda del Cervigón per recordar les víctimes de la barbàrie feixista.

En un acte senzill i emotiu les autoritats i els supervivents allí congregats reafirmaren la seva voluntat d'enfrontar aquesta lacra i lluitar contra l'oblit d'uns actes rebutjables que mai hagueren d'haver ocorregut, com a primera mesura per evitar la seva repetició en el futur.

L'Ajuntament de Gijón, per la seva part, ofereix als centres educatius de la ciutat uns "Tallers de Educació para la Paz, la Tolerancia y el Desarrollo" en què participen professorat i alumnat de 20 centres, 10 de primària i 10 de secundària, amb la finalitat de provocar processos de reflexió sobre la realitat contemporània, ja que l'escola ha de tenir un paper rellevant en la transmissió i creació de valors i actituds democràtiques.

Amb ocasió del citat homenatge s'envià a tots els instituts de la ciutat i als col·legis de primària que participen en els Tallers, el llibre recomanat per l'Acadèmia de Ciències Morals i Polítiques de França "**La Deportación: El Horror de los Campos de Concentración**".

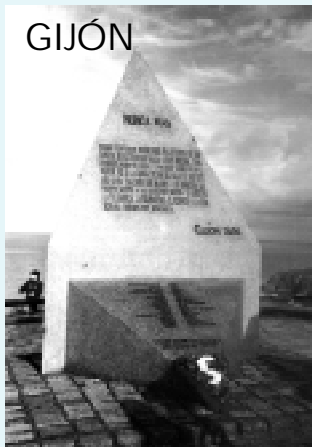
Així mateix, es va convidar els centres educatius a visitar l'exposició que amb motiu de la inauguració del monòlit es va obrir a l'"Ateneo de La Calzada".

Aquestes actuacions podrien emmarcar-se en una actitud que es defineix de forma molt clara en les paraules que amb veu ferma va pronunciar l'alcaldessa de Gijón Paz Fernández Felgueroso com a colofó de l'acte d'homenatge a les víctimes i supervivents de Mauthausen: **MAI MÉS**.

Victorina Fernández. Concejala de Educación del Ayuntamiento de Gijón

INFORMACIÓ DE L'AMICAL

GIJÓN

L'Amical de Mauthausen agraeix l'esforç de les institucions i de la delegació de la nostra associació a Astúries per haver fet possible l'elevació del monòlit que ha de recordar a tots els que passegin per aquell indret les conseqüències del nazisme per a les dones i homes republicans defensors de la llibertat. Desitjariem que les paraules emocionades i sinceres de les persones representants de les institucions polítiques que emfasitzaven el seu compromís en defensa de la llibertat i la dignitat humanes continuessin traduint-se en activitats com les que s'estan realitzant. El nostre compromís va més enllà del respecte i el coneixement del passat, ja que la intolerància, la xenofòbia i el racisme van ser l'ou de la serp que incubava a Hitler i als seus seguidors. Mantindrem una actitud alerta i vigilant damunt tots els fenòmens de la societat actual, no tan sols per impedir qualsevol esclat dels feixismes, sinó per evitar el sorgiment de les condicions que els propicien. La defensa de la igualtat dels éssers humans per damunt de tot i l'exercici dels valors democràtics són el nostre repte actual i per això col.laborarem en qualsevol iniciativa que faci d'aquest ideari la seva prioritat, al temps que denunciarem les declaracions irresponsables que fomenten l'exclusió i la desigualtat.

RECORDEM:

JOAQUÍN MASEGOSA RODRÍGUEZ, un dels dos únics supervivents d'Almeria del camp de Mauthausen, ha mort el dia 1 de febrer d'aquest any. Havia nascut el 28 de novembre de 1918 a Oria, va entrar al camp de concentració el 17 de desembre de 1941 i va treballar com esclau al comando Ternberg. Havia rebut la medalla d'honor d'Andalusia el febrer de 1999, junt amb Antonio Muñoz, ambdòs impulsors del monument als deportats del Parc de las Almadrabillas d'Almeria.

FRANCESC SEMPÈRE BOSQUE, nascut el 29 d'agost de 1913, va ser deportat a Mauthausen el 13 de desembre de 1940, des d'on va ser traslladat a l'infern de Gusen. La seva mort es va produir a Barcelona, la seva ciutat del seu naixement, el dia 22 de gener del 2001, als 87 anys.

EL SR. HERIBERT BARRERA DONAT DE BAIXA DEL COMITÉ D'HONOR

Carta enviada pel president Sr. Joan Escuer al Sec. Gral. d'ERC Sr. Josep-Lluís Carod-Rovira

Respectable senyor,

El motiu d'aquesta lletra és per assabentar-lo que, coneixedors dels mitjans de comunicació –premsa i televisió-, de les preses de posició del president del seu partit, Sr. Heribert Barrera, sobre la immigració i sobre el recolzament o la comprensió del neonazi Jörge Haider, la Junta de l'associació que presideixo ha decidit esborrar de la llista dels membres que componen el Comitè d'Honor el Sr. Heribert Barrera, ja que considerem que les seves declaracions són incompatibles amb el nostre ideari. En efecte, la xenofòbia i la intolerància vers les persones immigrants estan totalment en contra de les idees que vàrem prometre defensar els que vàrem patir la deportació als camps d'extermini nazis.

EXPOSICIÓ "MAUTHAUSEN, L'UNIVERS DE L'HORROR"

Margarida Sala. MHC.

El passat dia 18 de desembre es va fer efectiu el dipòsit del fons històric propietat de l'Associació Amical de Mauthausen al Museu d'Història de Catalunya, amb la signatura d'un conveni de col.laboració entre ambdues institucions. En aquest marc es va fer cessió de l'exposició itinerant "Mauthausen, l'univers de l'horror" produïda pel museu amb la finalitat de participar en les activitats de difusió que es porten a terme des de l'Associació.

Organitzada en 20 plafons i estructurada a partir d'un text conductor, l'exposició és bàsicament una mostra fotogràfica, amb la voluntat de ser un testimoni de la deportació. Les imatges, de gran valor

documental, ens ajuden a conèixer i comprendre la història de tots els milers de republicans espanyols que van anar a raure als camps d'extermini del III Reich i la realitat dels sistema concentracionari nazi. L'exposició, instal.lada en el Museu des del desembre passat fins el 15 de març d'enguany, ha resultat ser amb els seus 12.960 visitants -fins a les darreries de febrer- entre d'altres de característiques similars una de les més concorregudes, amb un alt nivell d'assistència de grups escolars.

L'exposició comença la seva itinerança a la Casa Elizalde de Barcelona, on romandrà des del 18 fins el 31 de març, seguirà a Tivissa, coincidint amb la celebració de l'assemblea general de l'associació i el mes de maig viatjarà a Figueres.

COL·LABORACIONS

NUNCA MÁS DEBE REPETIRSE

Extracte de l'article del diari "Ciudad de Alcoy" del 20 d'abril de 2000.

Hay personas que piensan que 55 años son demasiados para seguir recordando los campos de exterminio nazis, pero yo no lo creo así, porque la historia nos ha demostrado que cuando los hechos se olvidan, aún por terribles que sean, tienden a repetirse y eso es algo que nunca debería suceder. Hay gente que aún va más allá y niega la existencia de estos lugares, esto es una ofensa para todas las víctimas del nazismo que allí dejaron su vida y para los que allí perdimos nuestra integridad y nuestra dignidad; pero afortunadamente aún quedamos algunos supervivientes de este holocausto para divulgar la verdad, una verdad donde la crueldad de unos fanáticos alcanzó límites inimaginables, imágenes que perdurarán para siempre en nuestra mente. No es el odio o la venganza lo que nos mueve, sino el ansia de prevenir a la juventud para que no se conviertan en víctimas, como nosotros lo fuimos.

Algunos medios informativos sólo se acuerdan de nosotros cuando algún acto xenófobo como lo ocurrido en El Egido es noticia, o cuando un partido con ideales nazis sube al poder, como en Austria. Pero nosotros no somos políticos, ni somos la noticia de un día, nosotros siempre estamos aquí, y lo que en estos campos de exterminio ocurrió forma parte de la historia.

Cualquier guerra es horror y muerte. En la Segunda Guerra Mundial murieron millones de personas, algunos por motivos de raza, otros por ideas políticas y otros por estar en un lugar inadecuado en un momento preciso. Lo que menos importaba era el motivo; era la muerte, una sinrazón, y yo creo que nadie tiene derecho a decidir sobre la vida de millones de seres humanos, simplemente porque no piensan igual que tú. (...)

Francisco Aura Boronat. Deportat a Mauthausen nº 4208.

LA CIUTAT DE MANRESA RET UN HOMENATGE PÒSTUM A JACINT CARRIÓ

El 8 de febrer la sala de plens de l'Ajuntament de Manresa va ser el marc de l'homenatge a Jacint Carrió. El president del Parlament de Catalunya, Joan Rigol va donar relleu a l'acte, durant el qual l'alcalde Valls va lliurar la medalla de la ciutat a la seva vídua, Maria Grau. Els seus parlaments i els d'Antoni Daura, president del Centre d'Estudis del Bages, l'historiador Josep Mª Solé i Sabaté i Àngels Fusté van lloar l'exemple de Carrió que va compaginar el seu compromís cívic i associatiu amb la divulgació en centres escolars de la seva experiència de deportat.

Un cop acabades les paraules emocionades d'agraïment del seu fill Joan, la veu de Jacint Carrió va ressonar pels altaveus de la sala.

PROPERA ASSEMBLEA A TIVISSA

El dia 22 d'abril celebrarem l'assemblea general de socis a Tivissa, on l'Ajuntament contribuirà a homenatjar els convilatans que van patir la deportació als camps nazis. D'aquesta manera continuem amb la intenció de recórrer diversos indrets com una forma d'escampar la nostra presència.

POESIA A LES VÍCTIMES DEL NAZISME

Moltes persones a la guerra van lluitar,
per la democràcia defensar,
per la llibertat,
per la igualtat.

Però els nazis els van capturar,
i a Mauthausen se'ls van emportar
el seu calvari estava començant
i per a molts la mort els anava arribant.

De moltes maneres els nazis els presos volien
exterminar,
però abans els volien explotar,
els volien veure patint, morint,
els volien veure plorant.

Els nazis poc els donaven de menjar,
i tan sols, amb naps i peladures de patates es
podien alimentar,
contínuament contra la fam havien d'estar lluitant
i alhora a la pedrera treballant.

Després de cinc anys, els venien a alliberar,
els americans les portes van obrir
i els presos van anar sortint
aquests van jurar que no deixarien que això s'anés
oblidant.

Alguns morien de farina menjar
ja que l'estómac els rebentava en aquesta fer-
mentar
però a les seves cases anaven tornant
i amb les seves famílies s'anaren retrobant.

Els espanyols allí es varen quedar,
ja que a Espanya Franco els volia matar,
però a la fi els francesos se'ls van anar emportant,
i els presos anaven cuidant.

Axò només és explicar
un breu resum del que allà va passar,
però tot el que m'han estat ensenyant,
molts versos m'estaria ocupant.

Per acabar vull homenatjar,
les víctimes que allà es varen quedar,
i les que encara ens estan explicant
la seva lluita per la llibertat.

Aquest poema és obra d'Alba Mohedano Roldán, besneta de José Roldán Garcia, mort a Gusen. Durant el curs 1999-2000 va obtenir el 1er. premi en el concurs realitzat al Col·legi Marinada de Palau de Plegamans, mentre cursava 1er curs d'ESO a l'edat de 12 anys.

BUTLLETÍ

Aquesta és la tercera vegada que surt el butlletí. La satisfacció que ens han expressat moltes persones i institucions d'arreu d'Espanya ens anima a continuar. Vàrem posar en marxa la seva publicació amb la intenció que fos una eina de participació i difusió i pel moment els resultats ens ho confirmen; hem rebut algunes col·laboracions, hem augmentat la tirada a 5.000 exemplars, la meitat en català i l'altra en castellà, i també hi ha hagut 25 incorporacions de socis nous, entre ells alguns centres d'ensenyament.

Tanmateix ha estat molt positiva la resposta rebuda per les empreses que confeccionen el butlletí, les quals han aportat i seguiran aportant la seva contribució desinteressada. Ens ha semblat oportú citar el seu nom, ja que amb la seva actitud demostren que poden i han d'eixamplar-se els cercles de totes les persones que veuen aquest modest butlletí com una eina de compromís amb la memòria dels lluitadors i lluitadores antifeixistes.

Jesús Ruiz de J.J.GRÀFICS ha sigut l'autor de l'edició, GRAMAGRAF s'ha fet càrrec del paper i la impressió, i PACMER ha realitzat els fotolits. En nom de l'Amical els hem fet arribar el nostre agraïment i la Junta ha decidit incloure'ls com a socis protectors de l'associació.

LECTURES RECOMANADES

Iniciem aquesta secció amb l'objectiu de donar a conèixer les novetats editorials referides al tema de la deportació, sigui en forma de relat històric, memorialístic o de narració literària amb transfons històric. La selecció no serà exhaustiva, ja que sols pretenem recomanar aquelles lectures d'interès general i especialment adreçades als professionals de l'ensenyament i als estudiants.

Robert ANTELME, La especie humana (Arena Libros, 2001, 300 pgs). Aquesta obra és un clàssic de la literatura de la deportació ja que va ser escrita l'any 1947, tot just quan l'autor feia poc que havia sortit de Dachau, després d'haver passat per Büchenwald i el comando Gandersheim. Casat en aquella època amb Marguerite Duras, va ser detingut per la Gestapo i deportat a Alemanya per la seva vinculació amb la Resistència francesa.

Jurek BECKER, Jakob el mentider (Ed.de 1984, 2000, 271 pgs). Extraordinària ficció sobre la vida a un gueto polonès, escrita l'any 1969, a partir de les fàbules d'un home que manté les esperances i influeix en l'estat d'ànim dels seus habitants a partir de les notícies que divulga sobre l'evolució de la guerra rebudes des d'un aparell de radio inexistent.

Jacint CARRIÓ, Manresa-Mauthausen-Gusen. Deportació i retorn d'un home compromès amb la llibertat (Centre d'Estudis del Bages, 2001, 185 pgs). Aquestes memòries, prologades per Josep M^o Solé Sabaté i escrites amb la col·laboració d'Àngels Fusté, conformen una narració cronològica des dels primers records de l'autor a la seva Manresa natal fins al seu retorn a la vida, un cop alliberat del camp. L'emotivitat enfront els companys que

l'acompanyaren en el seu periple des de França fins Alemanya, molts dels quals no van retornar, al costat de la seva descripció de la vida a la seva ciutat abans de la guerra i durant el franquisme són alguns trets notables de l'obra.

Mariano CONSTANCE, Republicanos aragoneses en los campos nazis (Ed. Pirineo, 2000, 296 pgs). Autor ben conegut per les seves obres anteriors, Constance ressegueix en aquest llibre les experiències dels aragonesos que van acabar a Mauthausen des de la Guerra Civil fins a la seva trajectòria després de l'alliberament. Al final hi ha un apèndix amb el nom de les persones d'Osca mortes a Mauthausen. Són interessants les reflexions "Precisiones sobre las formas de escribir que han sido adoptadas para explicar el genocidio nazi" que componen la primera part del llibre.

Paul STEINBERG, Cròniques d'un altre món (Ed.de 1984, 2000, 158 pgs. Pròleg de Jorge Semprún). L'autor, deportat a Auschwitz als 17 anys, ha callat fins ara, quan s'ha decidit a relatar amb un estil fred i, per tant, insuportable, la seva estada en aquest camp i a Büchenwald. Ell és un dels protagonistes de "Si això és un home" de Levi i fins que no va afrontar la lectura d'obres sobre el tema, fa pocs anys, no s'havia identificat en les pàgines de l'escriptor torinès. L'excel·lent llibre d'Steinberg es clou amb la frase: "Potser en realitat he sobreviscut per donar compte dels fets, el darrer de tots, tant aleshores a cop calent com ara en fred. Un part, fins i tot tardà, no deixa de ser un alliberament".

Tallar per la línia de punts o fotocopiar i enviar a l'Amical.

BUTLLETÍ D'AFILIACIÓ A L'AMICAL

Nom (i/o entitat)		Cognoms	
D.N.I.		Data naixement	
Codi postal		Població	
Tel.		Professió	
☐ Deportat/da ☐ Familiar ☐ Col.laborador/a		Quota anual: 3.000 ptes.	

DADES DOMICILIACIÓ BANCÀRIA

Caixa o Banc		Agència n°		Domicili	
Codi postal		Població		Llibreta / c/c n°	
Signatura:					

Sr. Director: Us prego feu efectius els rebuts de l'Amical Mauthausen a càrrec de la meva llibreta o c/c.